

کد کنترل

107

A

107A

صبح جمعه

۱۴۰۲/۱۲/۰۴

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«در زمینه مسائل علمی، باید دنبال قله بود.»

مقام معظم رهبری

آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد ناپیوسته داخل - سال ۱۴۰۳

باستان‌شناسی (کد ۱۱۳۲)

مدت زمان پاسخگویی: ۱۱۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۴۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤال‌ها

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	زبان عمومی و تخصصی (انگلیسی)	۲۵	۱	۲۵
۲	ماد و هخامنشی	۲۰	۲۶	۴۵
۳	پارت و ساسانی	۲۰	۴۶	۶۵
۴	دوره اسلامی	۳۵	۶۶	۱۰۰
۵	ماقبل تاریخ ایران	۲۰	۱۰۱	۱۲۰
۶	ماقبل تاریخ بین‌النهرین	۲۰	۱۲۱	۱۴۰

این آزمون، نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

at home, while less well-off children were taught in groups. Teaching conditions for teachers could differ greatly. Tutors who taught in a wealthy family did so in comfort and with facilities; ..... (10) been brought to Rome as slaves, and they may have been highly educated.

8-	1) which depending	2) and depended
	3) for depended	4) that depended
9-	1) have employed	2) employed
	3) were employed	4) employing
10-	1) some of these tutors could have	2) because of these tutors who have
	3) that some of them could have	4) some of they should have

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following three passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

In recent years, it has become clear that archaeologists will only be able to harvest the full potential of quantitative methods and computer technology if they become aware of the specific pitfalls and potentials inherent in the archaeological data and research process. Artificial intelligence (AI) science is an emerging discipline that attempts to uncover, quantitatively represent and explore specific properties and patterns of archaeological information. Fundamental research on data and methods for a self-sufficient archaeological approach to information processing produces quantitative methods and computer software specifically geared towards archaeological problem solving and understanding.

AI science is capable of complementing and enhancing almost any area of scientific archaeological research. It incorporates a large part of the methods and theories developed in quantitative archaeology since the 1960s but goes beyond former attempts at quantifying archaeology by exploring ways to represent general archaeological information and problem structures as computer algorithms and data structures. This opens archaeological analysis to a wide range of computer-based information processing methods fit to solve problems of great complexity. It also promotes a formalized understanding of the discipline's research objects and creates links between archaeology and other quantitative disciplines, both in methods and software technology.

- 11- **This passage is primarily about .....**
- 1) artificial intelligence science as an emerging discipline
  - 2) the origins and objectives of computational archaeology
  - 3) the acquisition, documentation and analysis of archaeological finds
  - 4) fundamental research on data and methods through quantitative methods
- 12- **The archaeological data and research process, according to the passage, ...**
- 1) are inherently accompanied with weaknesses and limitations
  - 2) contribute to harvest the full potential of quantitative methods
  - 3) restrict computer-based analytical methods for the study
  - 4) should be processed based on their strengths

- 13- The word "geared" in paragraph 1 is assumed in meaning to ..... .
 1) speeded   2) improved   3) covered   4) prepared
- 14- AI science in archaeology does all of the following EXCEPT ..... .
 1) solving complicated problems
 2) linking archaeology to many different areas of knowledge
 3) making to advance a list of items to be discussed at a formal meeting
 4) helps to advance a formalized understanding of the discipline's research objects
- 15- This passage would be of most interest to ..... .
 1) archeologists   2) experts in artificial intelligence
 3) processors   4) quantitative methodologies

PASSAGE 2:

Archaeology provides the only means to learn of the existence and behaviors of people of the past. Across the millennia many thousands of cultures and societies and billions of people have come and gone of which there is little or no written record or existing records are misrepresentative or incomplete. Writing as it is known today did not exist in human civilization until the 4th millennium BCE, in a relatively small number of technologically advanced civilizations. In contrast, Homo sapiens has existed for at least 200,000 years, and other species of Homo for millions of years. These civilizations are, not coincidentally, the best-known; they are open to the inquiry of historians for centuries, while the study of pre-historic cultures has arisen only recently. Within a literate civilization many events and important human practices may not be officially recorded. Any knowledge of the early years of human civilization must come from archaeology.

In addition to their scientific importance, archaeological remains sometimes have political or cultural significance to descendants of the people who produced them, monetary value to collectors, or strong aesthetic appeal. Many people identify archaeology with the recovery of such aesthetic, religious, political, or economic treasures rather than with the reconstruction of past societies.

This view is often espoused in works of popular fiction, such as Raiders of the Lost Ark, The Mummy, and King Solomon's Mines. When unrealistic subjects are treated more seriously, accusations of pseudoscience are invariably levelled at their proponents. However, these endeavors, real and fictional, are not representative of modern archaeology.

- 16- The civilization of Homo Sapins ..... .
 1) is known just by coincidence
 2) has been studied only recently
 3) has existed for at least 2000 centuries
 4) is considered as a relatively advanced one
- 17- Early years of human civilization are mostly revealed through the study of ..... .
 1) recorded documents   2) physical remains of ancient cultures
 3) literate cultures   4) Homo sapiens
- 18- The word "appeal" in paragraph 2 is closest in meaning to ..... .
 1) symbol   2) importance   3) knowledge   4) attraction

- 19- According to paragraph 2, many people think about archaeology with regard to all of these aspects EXCEPT .....
1) reconstructive	2) cultural
3) political	4) financial
- 20- The works mentioned in paragraph 3 are .....
- 1) all fictional stories about ancient world
  - 2) entitled and depicted as modern archaeology
  - 3) endeavors gathered by opponents of science
  - 4) bizarre pseudoscientific works

PASSAGE 3:

William Flinders Petrie is another man who may legitimately be called the Father of Archaeology. Petrie was the first to scientifically investigate the Great Pyramid in Egypt during the 1880s. Many hypothesis as to how the pyramids had been constructed had been proposed but Petrie's exemplary analysis of the architecture of Giza disproved these hypothesis and still provides much of the basic data regarding the pyramid plateau to this day.

His painstaking recording and study of artefacts, both in Egypt and later in Palestine, laid down many of the ideas behind modern archaeological recording; he remarked that "I believe the true line of research lies in the noting and comparison of the smallest details." Petrie developed the system of dating layers based on pottery and ceramic findings, which revolutionized the chronological basis of Egyptology. He was also responsible for mentoring and training a whole generation of Egyptologists, including Howard Carter, who went on to achieve fame with the discovery of the tomb of 14th-century BCE pharaoh Tutankhamun.

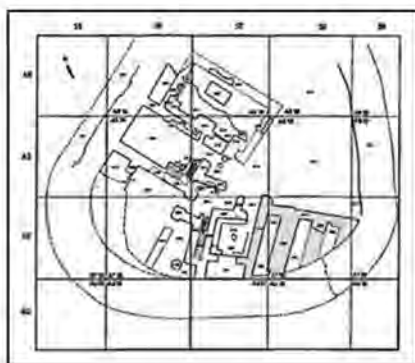
The first stratigraphic excavation to reach wide popularity with the public was that of Hissarlik, on the site of ancient Troy, carried out by Heinrich Schliemann, Frank Calvert, Wilhelm Dörpfeld and Carl Blegen in the 1870s. These scholars distinguished nine successive cities, from prehistory to the Hellenistic period. Their work has been criticized as rough—Kenneth W. Harl wrote that Schliemann's excavations were carried out with such rough methods that he did to Troy what the Greeks couldn't do in their times.

- 21- William Flinders Petrie, as it's stated in the passage, is .....
- 1) the only man legitimately called the Father of Archaeology
  - 2) the first person scientifically investigating the Great Pyramid in Egypt in the 19th C
  - 3) the one proposing the first hypothesis about how the pyramids had been constructed
  - 4) the person providing much of the basic data regarding the pyramid plateau so far
- 22- According to the passage, William Flinders Petrie believes that the base of accurate research on archaeology is .....
- 1) the noting and comparison of the smallest details
  - 2) working in Egypt and Palestine sites
  - 3) recording and studying the artefacts
  - 4) ideas behind modern archaeology

- 23- The reason behind fundamental changes in the basis of the chronology of Egyptology was .....
- 1) leveling the archaeological findings
  - 2) mentoring and training Egyptologists
  - 3) developing the system of the dating layers
  - 4) discovering the tomb of 14th century BCE
- 24- Which one is NOT true about the first stratigraphic excavation of Hissarlik?
- 1) It gained a lot of popularity among people
  - 2) It went back to the 2nd half of the 18th century
  - 3) It was carried out on the site of ancient city, Troy
  - 4) It was done by the collaboration of four archaeologists
- 25- The word "rough" in paragraph 3 can be substituted by .....
- 1) complicated
  - 2) difficult
  - 3) dangerous
  - 4) damaging

ماد و هخامنشی:

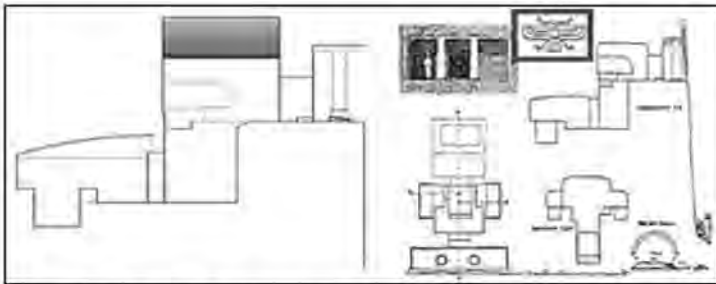
- ۲۶- از نظر زمانی، گوردخمه فخریکا مربوط به کدام قرن قبل از میلاد است و توسط کدام فرمانروایان ایجاد شده است؟
- (۱) ۷ تا ۶ - مانا
  - (۲) ۷ تا ۶ - ماد
  - (۳) ۸ تا ۷ - مانا
  - (۴) ۸ تا ۷ - ماد
- ۲۷- متون آشوری و بابلی به ترتیب، کدام محدوده‌های زمانی جغرافیای تاریخی دوره ماد در قبل از میلاد را پوشش می‌دهند؟
- (۱) ۸۰۸ تا ۵۵۰ - ۶۰۰ تا ۴۵۰
  - (۲) ۸۰۸ تا ۵۵۰ - ۶۱۶ تا ۵۵۰
  - (۳) ۸۳۶ تا ۶۵۲ - ۶۰۰ تا ۴۵۰
  - (۴) ۸۳۶ تا ۶۵۲ - ۶۱۶ تا ۵۵۰
- ۲۸- نقشه روبه‌رو، مربوط به کدام محوطه دوره ماد است؟

- (۱) ازبکی
- (۲) گودین
- (۳) موش‌تپه
- (۴) گونسپان

- ۲۹- سفال دوره جدید نوع لرستان باباجان III، از نظر تاریخی در کدام بخش از محوطه مذکور کشف شده است؟
- (۱) لایه III تپه مرکزی
  - (۲) لایه‌های I و III تپه مرکزی
  - (۳) لایه‌های IIA و IID تپه شرقی
  - (۴) لایه III تپه شرقی در کف قلعه و تالار منقوش
- ۳۰- فالکتر به حضور هنر ماد در کدام گنجینه، اشاره کرده است؟
- (۱) جیحون
  - (۲) زیویه
  - (۳) کلماکره
  - (۴) نقره‌ای نوشیجان
- ۳۱- میزان فراوانی کدام گونه سفالی مکشوف از محوطه یلفان (دوره آهن III)، بیشتر است؟
- (۱) آشپزخانه‌ای
  - (۲) خاکستری
  - (۳) نخودی ساده
  - (۴) با لعاب شیشه‌ای
- ۳۲- کدام شهرهای مادی مورد اشاره در متون آشوری، احتمالاً همان هگمتانه در سال‌های بعد، هستند؟
- (۱) پارسوا و اکباتان
  - (۲) سگبیت و کارکشی
  - (۳) گودین و نوشیجان
  - (۴) مسی و گیزیل بوندا

۳۳- تصویر زیر، مربوط به جزئیات نقشه، نما و مقطع کدام گوردخمه است و بخش مشخص شده از چه طریقی به

هنر هخامنشی راه یافته است؟

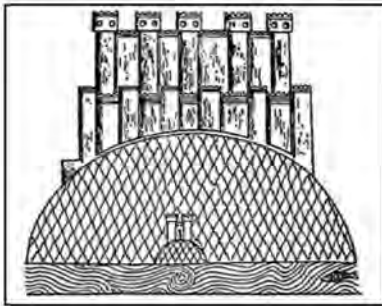
- (۱) دکان داود - هنر ماد
- (۲) سکاوند - هنر مانا
- (۳) قیزقاپان - هنر مصر
- (۴) فرهاد و شیرین - هنر آشور

۳۴- گوپنیک (Gopnik) براساس نتایج آزمایش‌های کربن ۱۴، کدام محدوده زمانی قبل از میلاد را به‌عنوان حد ابتدایی

استقرار مادی محوطه گوپن ارائه داده است؟

- (۱) ۶۷۲ تا ۶۱۶
- (۲) ۸۰۶ تا ۶۷۴
- (۳) ۸۲۰ تا ۷۶۰
- (۴) ۹۰۸ تا ۸۱۲

۳۵- تصویر زیر، دژ مادی را در کدام نقش‌برجسته آشوری نشان می‌دهد و مربوط به کدام سده قبل از میلاد است؟

- (۱) نینوا - ۷
- (۲) نیمرود - ۶
- (۳) خورس آباد - ۹
- (۴) دورشاروکین - پایان سده ۸

۳۶- دروازه R محوطه پاسارگاد، با کدام بنای محوطه تخت‌جمشید قابل قیاس است؟

- (۱) دروازه ملل
- (۲) دروازه ناتمام
- (۳) کاخ تچر
- (۴) کاخ شورا یا دروازه شاهان

۳۷- «دیوان‌خانه»، نام دیگر کدام یک از بناهای مجموعه پاسارگاد است؟

- (۱) کاخ R
- (۲) کاخ P
- (۳) کاخ S
- (۴) تل تخت (دوره اول)

۳۸- بقایای معماری هخامنشی تل آجری و تپه ریوی، به ترتیب در کدام دشت قرار دارند؟

- (۱) باغ فیروزی - سملقان
- (۲) سوغون - ملایر
- (۳) مرغاب - مرو دشت
- (۴) مرو دشت - سوغون

۳۹- آرامگاه گوردختر، در چه سالی و به وسیله چه کسی ثبت شد؟

- (۱) ۱۹۴۸ م. - اشمیت
- (۲) ۱۹۴۸ م. - فرای
- (۳) ۱۹۵۷ م. - تیلیا
- (۴) ۱۹۵۷ م. - هرتسفلد

۴۰- صلح‌نامه‌های کالیاس و شاهانه، به ترتیب در زمان کدام شاهان هخامنشی، میان دولت ایران و یونانی‌ها منعقد شد؟

- (۱) اردشیر یکم - اردشیر دوم
- (۲) داریوش یکم - اردشیر یکم
- (۳) اردشیر دوم - اردشیر دوم
- (۴) اردشیر دوم - اردشیر سوم

۴۱- کدام مورد، تاریخ‌گذاری سه دوره نخست استفاده از تل تخت پاسارگاد را مشخص می‌کند؟

- (۱) داریوش یکم - اوایل سده ۴ ق.م. - سلوکیان
- (۲) اردشیر یکم - سده ۶ تا اوایل سده ۵ ق.م. - فراتادارا
- (۳) کوروش اول - داریوش یکم - سده ۳ تا ۲ ق.م.
- (۴) کوروش دوم - اواخر سده ۶ تا اوایل سده ۳ ق.م. - فراتادارا

۴۲- گنجینه جیحون، شامل چه اشیایی است و بیشتر آنها متعلق به کدام دوره/سده است؟

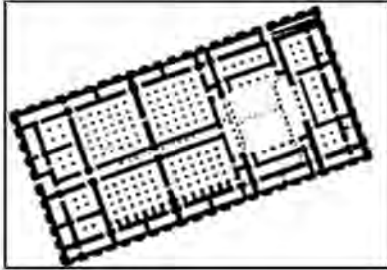
(۱) حدود ۱۸۰ شیء طلائی و نقره‌ای و تعداد زیادی سکه - ماد تا ساسانی

(۲) حدود ۱۸۰ شیء طلائی و نقره‌ای و تعداد زیادی سکه - سده ۶ تا ۴ ق. م.

(۳) ۱۸۵ شیء طلائی و مفرغی و تعدادی سکه - ماد تا ساسانی

(۴) ۱۸۵ شیء طلائی و مفرغی و تعدادی سکه - سده ۶ تا ۴ ق. م.

۴۳- نقشه زیر، متعلق به کدام بنا در تخت‌جمشید است و در فاصله کدام سال‌ها احداث شده است؟

(۱) خزانه - ۴۹۰ تا ۴۸۰ ق. م.

(۲) خزانه - ۵۱۵ تا ۴۹۰ ق. م.

(۳) حرمسرا - ۴۹۰ تا ۴۸۰ ق. م.

(۴) حرمسرا - ۵۱۵ تا ۴۹۰ ق. م.

۴۴- کدام محوطه هخامنشی، در جمهوری آذربایجان قرار ندارد؟

(۱) رضوان تپه (۲) کاراکمیرلی (۳) کاختی (۴) گوربان تپه

۴۵- کتیبه آرامی آرامگاه داریوش در نقش رستم، به وسیله چه کسی کشف شده است؟

(۱) ارنست هرتسفلد (۲) رومن گیرشمن (۳) علیرضا شاپور شهبازی (۴) مارسل دیولافوا

پارت و ساسانی:

۴۶- کتاب جغرافیای استرابو، متأثر از کدام کتاب است؟

(۱) تاریخ پلیبیوس (۲) پارتیکا اثر فلاویوس آریان

(۳) تاریخ رم اثر دیون کاسیوس (۴) تاریخ پارت اثر آپولوروموس آرمیتا

۴۷- موضوع پیکر نوشته هرکول در عراق، پیروزی چه کسی است؟

(۱) بلاش بر مهرداد (۲) مهرداد بر بلاش (۳) بلاش بر گودرز (۴) گودرز بر بلاش

۴۸- کدام مورد درباره جنسیت و پوشش مجسمه‌های تزئینی بنای مربع (کاخ) نسا، درست است؟

(۱) زنان با لباس یونانی (۲) زنان با لباس باکتریایی

(۳) زنان و مردان با لباس بلخی - هندی (۴) مردان با شلوار تنگ دوتکه و شنلی بر دوش

۴۹- آرامگاه‌های خشتی آی‌خانم، سبک معماری کدام منطقه را نشان می‌دهد؟

(۱) آسیای مرکزی (۲) بلخی - هندی

(۳) یونانی (۴) هخامنشی و بین‌النهرینی

۵۰- کدام شیوه طاق‌زنی، در بناهای اشکانی قومن گزارش نشده است؟

(۱) سه‌گوش (۲) ضربی ساده (۳) چهاربخشی (۴) سه‌گوش پلکانی

۵۱- در کدام یک از طبقات استقرار سلوکیه، روند تغییر ویژگی‌های هنر یونانی به اشکانی دیده می‌شود؟

(۱) I (۲) II (۳) III (۴) IV

۵۲- الهه نیکه در نقش برجسته مهرداد دوم در بیستون، بر روی دست کدام یک از افراد قرار دارد؟

(۱) مهرداد (۲) میترادات

(۳) گودرز (۴) فردی که نام او محو شده

- ۵۳- شاهزاده ارد الیمایی لمبیده بر تخت، در کدام نقش‌برجسته تنگ سروک نقش شده است؟
 (۱) IV (۲) III
 (۳) وجه شمال غربی تنگ سروک I (۴) وجه شمالی تنگ سروک II
- ۵۴- سفال شیاردار (ظروف ماریچی قرمز پرداخت‌شده)، از شاخصه سفالی کدام منطقه ایران است؟
 (۱) آذربایجان (۲) شمال (۳) شرق (۴) شمال غرب
- ۵۵- براساس منابع غربی، آتش همیشه روشن دوره اشکانی، در کجا واقع بود؟
 (۱) آساک (۲) دارا (۳) نسا (۴) هکاتم پیلویس
- ۵۶- موضوع کتیبه آبتون چیست و مربوط به کدام سال پادشاهی شاپور اول ساسانی است؟
 (۱) بنای آتشگاه - چهارم (۲) بنای آتشگاه - سوم (۳) بنای پل - سوم (۴) بنای پل - چهارم
- ۵۷- در کدام نقش‌برجسته ساسانی، بهرام دوم در میان بزرگان ساسانی نقش شده است؟
 (۱) سرمشهد (۲) سراب بهرام (۳) برم دلک I (۴) تنگ قندیل
- ۵۸- نقش موزائیک‌های تل خواریس، مربوط به کدام دوره زمانی است؟
 (۱) اوایل ساسانی (۲) اواخر ساسانی
 (۳) اواخر اشکانی و اوایل ساسانی (۴) اواخر ساسانی و اوایل اسلامی
- ۵۹- «کروگر» و «موری»، تاریخ گچبری‌های کاخ کیش را مربوط به کدام سده‌های میلادی می‌دانند؟
 (۱) ۳ یا ۴ (۲) ۴ یا ۵ (۳) ۵ یا ۶ (۴) ۶ یا ۷
- ۶۰- آتشکده میل میلگه، از نظر نقشه در کدام گروه آتشکده‌ها قابل طبقه‌بندی است؟
 (۱) بدون دالان طواف (۲) با دالان طواف
 (۳) چهار تاقی ساده (۴) با دالان طواف و دارای بناهای الحاقی
- ۶۱- برج‌های دژ هفتوان تپه، از کدام نوع برج‌ها هستند؟
 (۱) سهمی با آجر (۲) نیم‌دایره توخالی (۳) نیم‌دایره توپر (۴) سهمی شکل توپر
- ۶۲- در کدام بنا، آجر به‌عنوان مصالح اصلی مورد استفاده بوده است؟
 (۱) پایکولی (۲) حاجی آباد (۳) کیش (۴) ایوان کرخه
- ۶۳- کدام مورد درباره نقشه شهر وه‌اردشیر، درست است؟
 (۱) نامنظم - با طرح داخلی هیپوداموس (۲) مستطیل - با طرح داخلی هیپوداموس
 (۳) دوزنقه - با طرح داخلی هیپودامیک (۴) مدور - با طرح داخلی هیپودامین
- ۶۴- براساس وقایع‌نامه «اربلا»، فرمانروایان کدام منطقه با اردشیر علیه اشکانیان متحد شدند؟
 (۱) کوشان (۲) ارمنستان (۳) کرکوک و آدیابنه (۴) فارس
- ۶۵- نقش فنجان نقره‌سار گاوشی چیست؟
 (۱) شاپور دوم درحال شکار (۲) بهرام دوم، همسرش و بهرام سوم
 (۳) بهرام دوم درحال شکار گراز (۴) شاپور دوم بر تخت نشسته با درباریان

دوره اسلامی:

- ۶۶- تصاویر زیر، پشت و روی سکه‌های کدام دوره را نشان می‌دهند؟

- (۱) زندیه
 (۲) صفویان
 (۳) گورکانیان هند
 (۴) افشاریه

۶۷- هنر منبت‌کاری و کنده‌کاری بر روی چوب، در کدام دوره تاریخی ایران به اوج خود رسید؟

- (۱) ایلخانی (۲) تیموری (۳) سلجوقی (۴) صفوی

۶۸- سکه زیر، در شمار کدام دسته از سکه‌هاست؟

- (۱) عرب بیزانسی
(۲) عرب ساسانی
(۳) عرب قبطی
(۴) عرب طبرستانی

۶۹- از زمان کدام خلیفه عباسی، حاشیه دوم بر سکه‌ها افزوده شد؟

- (۱) معتصم (۲) متوکل (۳) منصور (۴) مأمون

۷۰- کدام شهر، مرکز سلطنتی و نظامی حکومت فاطمیان بود؟

- (۱) اسوان (۲) قاهره (۳) مهدیه (۴) منصوریه

۷۱- تابلوی موزاییک‌کاری «درخت زندگی» و «حمله شیر به غزال»، از کدام کاخ به‌دست آمده و مربوط به کدام دوره است؟

- (۱) الاخضر - عباسی
(۲) خرابه المفجر - عباسی
(۳) خرابه المفجر - اموی
(۴) دارالاماره کوفه - اموی

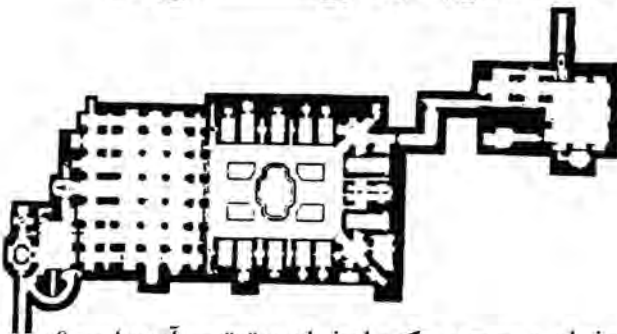
۷۲- کدام بنا، جزو آثار معماری غیر مذهبی اموی محسوب نمی‌شود؟

- (۱) قصر عمره
(۲) قصر خُرّانه
(۳) قصر الحیر شرقی
(۴) کاخ جوسق‌الخاقانی

۷۳- مشهورترین حفاران شهرهای تخت سلیمان، سلطانیه، سیراف و نیشابور به ترتیب کدام است؟

- (۱) هوف - میرفتاح - سمسار - ویلکینسون
(۲) حیدری - ثبوتی - معصومی - لباف خانیکی
(۳) هوف - میرفتاح - وایت هوس - ویلکینسون
(۴) حیدری - محب‌علی - وایت هوس - لباف خانیکی

۷۴- پلان زیر، از ..... واقع در ..... برداشت شده که متعلق به عهد/قرن ..... می‌باشد.

- (۱) مدرسه خان - شیراز - صفوی
(۲) مدرسه آقابرگ - کاشان - قاجار
(۳) مدرسه معصومیه - کرمان - هفت هجری
(۴) مسجد و مدرسه سلطانی - کاشان - قاجار

۷۵- در کدام مورد، اسامی معماران مسجد امام (شاه) اصفهان و مسجد حکیم اصفهان به ترتیب آمده است؟

- (۱) استاد علی‌اکبر اصفهانی - استاد محمدمؤمن اصفهانی
(۲) استاد محمدمؤمن اصفهانی - استاد علی‌بیک بنای اصفهانی
(۳) استاد علی‌اکبر اصفهانی - استاد علی‌بیک بنای اصفهانی
(۴) استاد محمد بن حسین بن ابی‌طالب دامغانی - استاد علی‌اکبر اصفهانی

۷۶- فضایی مربع‌شکل در شبستان مساجد که با یک حصار چوبی یا سنگی برای حاکم ایجاد می‌شد و خلوت و سلامت وی را تأمین می‌کرد، چه نام داشت و نخستین نمونه آن در کجا وجود دارد؟

- (۱) مقصوره - مسجد دمشق
(۲) گنبد - مسجد جامع دمشق
(۳) مقصوره و گنبد - مسجد الاقصی
(۴) محراب و شبستان - مسجد سامرا

۷۷- تصویر زیر، مربوط به کدام اثر است و در کدام شهر واقع است؟

- (۱) امامزاده عبدالله - کاشان
- (۲) مسجد سه در - مشهد
- (۳) مسجد بی‌بی خانم - سمرقند
- (۴) حظیره خواجه عبدالله انصاری - هرات

۷۸- کدام مورد، به مساجد بزرگی که ولید اول در سرزمین‌های اسلامی برپا کرد، اشاره دارد؟

- (۱) مدینه - قبة الصخرة - کوفه
- (۲) جامع واسط - مسجدالاقصی - ابن‌طولون
- (۳) جامع دمشق - مسجدالاقصی - مدینه
- (۴) جامع دمشق - کوفه - جامع قیروان

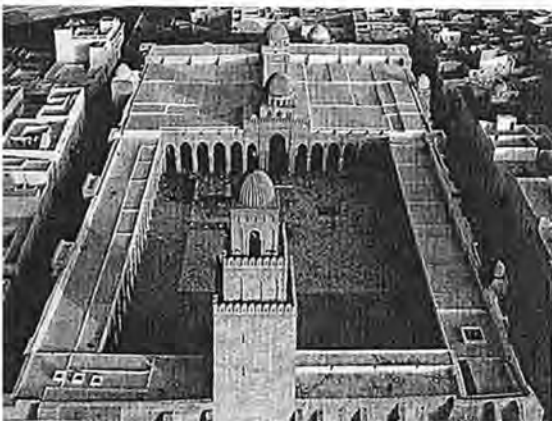
۷۹- نام‌های دیگر «میانسرا» و «کوشک» به ترتیب چیست؟

- (۱) حیاط - شاه‌نشین
- (۲) شاه‌نشین - کلاه‌فرنگی
- (۳) صحن - کلاه‌فرنگی
- (۴) هشتی - درگاه

۸۰- در کدام مورد، محل و قرن ساخت آرامگاه‌های عرب آتا، گنبد قابوس و اسماعیل سامانی، به ترتیب درست ذکر شده است؟

- (۱) سمرقند، ۴ هـ. ق. - گرگان، ۴ هـ. ق. - بخارا، ۳ هـ. ق.
- (۲) بخارا، ۳ هـ. ق. - رشت، ۵ هـ. ق. - سمرقند، ۴ هـ. ق.
- (۳) بلخ، ۴ هـ. ق. - بندر ترکمن، ۴ هـ. ق. - هرات، ۳ هـ. ق.
- (۴) هرات، ۳ هـ. ق. - گرگان، ۵ هـ. ق. - بلخ، ۴ هـ. ق.

۸۱- تصویر روبه‌رو، به ترتیب، مربوط به کدام مسجد جامع و کدام سده هجری قمری است؟

- (۱) قیروان - سه
- (۲) قرطبه - چهار
- (۳) فسطاط - دو
- (۴) دمشق - دو

۸۲- طاق‌های نعل‌اسبی و مناره‌هایی با مقطع چهارگوش، از ویژگی‌های کدام سبک معماری جهان اسلام است؟

- (۱) ایران
- (۲) عثمانی
- (۳) مغرب
- (۴) هند

۸۳- مدرسه مظفریه در کدام مجموعه واقع شده، پلان آن چند ایوانی و متعلق به کدام دوره است؟

- (۱) مسجد جامع امیرچخماق یزد - چهار - ایلخانی
- (۲) مسجد جامع اصفهان - دو - ایلخانی
- (۳) شاه نعمت‌الله ولی - چهار - صفوی
- (۴) گنجعلی‌خان کرمان - دو - صفوی

۸۴- تصویر زیر، مربوط به کدام اثر و دوره بوده و در کدام شهر واقع شده است؟

- (۱) گنبد سلطانیه - ایلخانی - زنجان
- (۲) مقبره پیربکران - ایلخانی - اصفهان
- (۳) مدرسه غیاثیه - تیموری - خراسان
- (۴) مسجد امیرچخماق - تیموری - یزد

۸۵- کاربرد کدام مورد، از نوآوری‌های به‌کاررفته در مسجد جامع قرطبه محسوب می‌شود؟

- (۱) ستون‌های چندپیر
- (۲) قوس‌های چندلبه‌ای مدور
- (۳) قوس‌های دو رنگ سفید و سیاه
- (۴) ستون‌های مستطیل با گوشه‌های مدور

۸۶- کدام معمار یا هنرمند، در ایجاد کتیبه‌های مسجد شیخ لطف‌الله اصفهان نقشی نداشته است؟

- (۱) باقر بنا
- (۲) حسین بنا
- (۳) علیرضا عباسی
- (۴) محمدرضا امامی

۸۷- مسجد جامع عباسی اصفهان (امام)، در پلان و طرح بیشترین تأثیرپذیری را از کدام مسجد داشته است؟

- (۱) جامع ورامین
- (۲) علی اصفهان
- (۳) کبود تبریز
- (۴) بی‌بی خانم سمرقند

۸۸- کدام مورد در ارتباط با کاروانسراهای صفوی، درست است؟

- (۱) دیرگچین، در مسیر اصفهان - بندرعباس قرار دارد.
- (۲) امین‌آباد، به سبک دو ایوانی ساخته شده است.
- (۳) شیخ علیخان، در مسیر اصفهان - شیراز ساخته شده است.
- (۴) مهیار، احتمالاً در دوره شاه سلیمان صفوی ساخته شده است.

۸۹- کدام گونه‌ای از کاشی با تکنیک زیرلعابی و نقوش آن اغلب قابل قیاس با مینیاتورهای معاصر خود در عصر صفوی است؟

- (۱) غاز مغازی
- (۲) معرق
- (۳) کوباچی
- (۴) هفت رنگ

۹۰- گونه سفال زیر، عمدتاً در کدام شهر و حوالی کدام سده هجری قمری تولید می‌شده است؟

- (۱) آفکند - پنج
- (۲) کاشان - هفت
- (۳) گروس - شش
- (۴) نیشابور - چهار

۹۱- سنگ‌آب‌های بزرگ از فلزات مشهور، مربوط به کدام دوره است؟

- (۱) ایلخانی
- (۲) تیموری
- (۳) سلجوقی
- (۴) صفوی

۹۲- سکه زیر، در کدام دوره ضرب شده و منتسب به چه کسی است؟

- (۱) عباسیان - مأمون
- (۲) عباسیان - امام رضا(ع)
- (۳) دیالمه - عضدالدوله دیلمی
- (۴) سلجوقیان - ملکشاه سلجوقی

۹۳- کاربرد نقش پرندگان یا ساقه‌های کشیده گیاهان، از ویژگی‌های تزیینی سفال‌گری کدام منطقه / شهر ایران در خلال قرون یک تا پنج هجری قمری بوده است؟

- (۱) شمال (۲) غرب (۳) سمرقند (۴) نیشابور

۹۴- آغاز صادرات ظروف چینی به سرزمین‌های اسلامی، در زمان کدام حکومت چین اتفاق افتاد؟

- (۱) تانگ (۲) سونگ (۳) یوان (۴) مینگ

۹۵- شهر بندرگاهی المریه در دوره مرابطون، در تولید کدام کالا شهرت بیشتری داشت؟

- (۱) پارچه (۲) سفال

(۳) چوب‌های منبت‌کاری شده (۴) جعبه جواهرات از جنس عاج

۹۶- ریاسی، نام دیگر کدام خط است؟

- (۱) توفیق (۲) ریحان (۳) رفاع (۴) نسخ

۹۷- عبارت زیر، تعریف کدام گزینه است؟

«در لغت به معنای موی است و به نقش‌اندازی نقوش اسلیمی، ختایی و جانوران به صورت ظریف و با طلا گفته می‌شود»

- (۱) تحریر (۲) تشعیر (۳) تذهیب (۴) ترصیع

۹۸- «شنب‌غازانی» و «مجتمع تدفینی خواجه رشیدالدین فضل‌الله (ربع رشیدی)»، به ترتیب، در کدام محل‌ها قرار گرفته بودند؟

- (۱) حومه غربی تبریز - حومه شرقی تبریز (۲) حوالی شرق تبریز - حومه غربی تبریز

(۳) حومه شمالی مراغه - حوالی غرب تخت سلیمان (۴) حوالی جنوب تخت سلیمان - حومه شمالی مراغه

۹۹- در اصطلاح فلزکاری، به ترکیب اکسید فلزات مختلف که تحت تأثیر حرارت، رنگ‌های مختلف تولید می‌کند، ..... می‌گویند.

- (۱) قلم‌زنی (۲) سیاه‌قلم (۳) فلزکوبی (۴) میناکاری

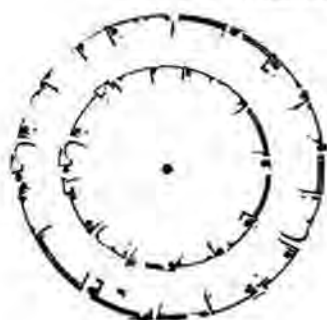
۱۰۰- گونه سفال زیر، عمدتاً در کدام شهر و حوالی کدام سده هجری قمری تولید می‌شده است؟

- (۱) ری - شش

- (۲) سمرقند - هفت

- (۳) شوش - دو

- (۴) نیشابور - چهار

ماقبل تاریخ ایران:

۱۰۱- براساس مدارک باستان‌شناسی، مهم‌ترین ویژگی استقرار شهداد چیست؟

- (۱) کشاورزی پیشرفته

- (۲) آغاز نگارش در ۳۵۰۰ قبل از میلاد

- (۳) بنای یادمانی در هزاره پنجم قبل از میلاد

- (۴) تولیدات صنعتی در هزاره پنجم قبل از میلاد و ذوب مس

۱۰۲- کدام دوره‌های استقرار تپه یحیی، مربوط به دوره مس و سنگ است؟

- (۱) V و VI (۲) V و IVC

- (۳) VII و IV (۴) V و II

- ۱۰۳- دو فرضیه «طیف وسیع اقتصادی» و «توازن جمعیتی درباره مسئله تولید غذا در دوره آغاز نوسنگی»، به ترتیب توسط چه کسانی مطرح شد؟
 (۱) رایت - چایلد (۲) چایلد - بینفورد (۳) فلانری - بریدوود (۴) فلانری - بینفورد
- ۱۰۴- آثار دوره فراپارینه‌سنگی در ایران، در کدام محوطه بهتر از سایر محل‌ها، مورد مطالعه قرار گرفته است؟
 (۱) پاسنگر (۲) زارزی (۳) پناهگاه سنگی ورواسی (۴) غار یافته
- ۱۰۵- کاوش‌های انجام‌شده در شهر سوخته به ترتیب منجر به شناسایی چند دوره اصلی استقرار و زیرمرحله معماری شده است؟
 (۱) چهار - ده (۲) سه - ده (۳) چهار - هشت (۴) سه - هشت
- ۱۰۶- کدام باستان‌شناس، انقلاب نوسنگی را بیشتر یک انقلاب ذهنی می‌داند تا اقتصادی؟
 (۱) آفر باریوسف (۲) یان هادر (۳) فرانک هول (۴) کنت فلنری
- ۱۰۷- نام دیگر سنت ابزارسازی بردوستین چیست؟
 (۱) اوریناسی زاگرس (۲) زارزی (۳) سولوتری زاگرس (۴) معلقاتی
- ۱۰۸- مهم‌ترین یافته‌های باستان‌شناختی هزاره پنجم منطقه جنوب غرب ایران، در سال‌های اخیر از کدام محوطه به‌دست آمده است؟
 (۱) ابوفندوه (۲) چگاسفلی (۳) چغامیش (۴) شوش
- ۱۰۹- بقایای معماری عصر آهن ایران، از کدام محوطه به‌دست نیامده است؟
 (۱) صرم (۲) حسنلو (۳) معمورین (۴) سیلک
- ۱۱۰- در کدام یک از محوطه‌های منطقه مرکزی ایران، آثار فرهنگ آغاز عیلامی به‌دست نیامده است؟
 (۱) تپه سفالین (۲) تپه پردیس (۳) تپه سیلک (۴) تپه قلی درویش
- ۱۱۱- براساس پژوهش‌های مایکل دانتی، در حال حاضر، رابطه فرهنگی دوره‌های حسنلو ۶ و ۵ چگونه است؟
 (۱) بین حسنلوی ۶ و ۵، یک وقفه گاه‌نگارانه وجود دارد.
 (۲) از نظر فرهنگی میان حسنلوی ۶ و ۵، گسست کامل وجود دارد.
 (۳) حسنلوی ۵ از نظر فرهنگی ادامه حسنلوی ۶ است، اما آثاری از فرهنگ جدید در آن دیده می‌شود.
 (۴) حسنلوی ۵ از نظر فرهنگی کاملاً ادامه حسنلوی ۶ است اما شواهدی از ورود فرهنگ جدید دیده نمی‌شود.
- ۱۱۲- برای نخستین بار، در کدام دوره تپه علی‌کش از پی سنگی برای استحکام دیوارها استفاده شد؟
 (۱) بزمرده (۲) علی‌کش (۳) محمدجعفر (۴) هر سه دوره
- ۱۱۳- آثار دیوار تدافعی (حصار)، از کدام طبقه هفتون تپه کشف شده است؟
 (۱) V (۲) VI (۳) IV (۴) VII
- ۱۱۴- دوره‌بندی عصر آهن ایران براساس افق‌های سفالی، توسط چه کسی انجام شد؟
 (۱) دایسون (۲) یانگ (۳) گیرشمن (۴) حسن طلایی
- ۱۱۵- در توالی فرهنگی دشت دهلران، فاز انتقالی چغامامی معرف کدام دوره روستانشینی است؟
 (۱) آغازین (۲) جدید (۳) قدیم (۴) میانه
- ۱۱۶- بنای معروف به «کاخ سوخته»، منسوب به کدام دوره استقرار در محوطه شهر سوخته است؟
 (۱) اول (۲) دوم (۳) سوم (۴) چهارم
- ۱۱۷- شیوه‌های تزئینی متفاوت روی مجموعه ظروف سفالین دالما، علاوه بر نقاشی روی سفال، چه نقوش دیگری دارد؟
 (۱) اثر انگشت و افزوده (۲) اثر پارچه و کنده شانه‌ای
 (۳) اثر حصیر و کنده شانه‌ای (۴) اثر انگشت و کنده شانه‌ای

۱۱۸- تنها محوطه از دوره روستانشینی آغازین در دشت خانه میرزا کدام است و توسط چه کسانی گمانه‌زنی شده است؟

- (۱) سیلک - زاگارل و هول
 (۲) حاجی فیروز - نیسن و بریدوود
 (۳) قلعه رستم - زاگارل و بریدوود
 (۴) قلعه رستم - نیسن و زاگارل

۱۱۹- مهم‌ترین ویژگی فرهنگی عصر آهن حوزه خراسان و آسیای میانه، کدام است؟

- (۱) دارای فرهنگ‌های بومی است و البته ویژگی‌های فلات مرکزی در آن دیده می‌شود.
 (۲) مؤلفه‌های دو فرهنگ یاز و داهستان، قابل تشخیص است.
 (۳) دارای فرهنگ سفالی خاکستری براق است.
 (۴) موارد ۱ و ۲

۱۲۰- افق سفالی چشمه‌علی، در حدود چند سال قبل از میلاد در شمال مرکزی ایران دچار فروپاشی شده است؟

- (۱) ۴۰۰۰ (۲) ۴۲۰۰ (۳) ۴۵۰۰ (۴) ۴۸۰۰

ماقبل تاریخ بین‌النهرین:

۱۲۱- پیکرک زیر، از کدام محوطه باستانی به‌دست آمده و مربوط به کدام دوره است؟

- (۱) یاریم تپه II - حلف
 (۲) اریدو - عبید
 (۳) اریدو - اوروک
 (۴) تل السوان - مس و سنگ

۱۲۲- کدام مورد در خصوص تصویر زیر درست است؟

- (۱) دوره نوسنگی جدید در جنوب بین‌النهرین (۵۰۰۰-۴۵۰۰ ق. م.) در اریدو به‌دست آمده است.
 (۲) جنوب بین‌النهرین در دوره مس سنگی و از محوطه‌های آغازین اوروک به‌دست آمده است.
 (۳) شمال بین‌النهرین، آغاز دوره مس - سنگی (۵۳۰۰-۵۰۰۰ ق. م.) در تل سبی ابید به‌دست آمده است.
 (۴) محوطه‌های باستانی ام دباغیه، شیر و تل سبی ابید در شمال بین‌النهرین و مربوط به ۷۰۰۰-۵۳۰۰ ق. م. است.

۱۲۳- بقایای معماری حلف در کدام محوطه‌ها گزارش شده است؟

- (۱) گارا، چغابازار، تل حلف و تل اسود
 (۲) گارا، چغابازار، تل حلف، کارکمیش و تل عبید
 (۳) گارا، تل حلف، تل اسود و کارکمیش
 (۴) گارا، چغابازار، تل حلف، تل اسود و کارکمیش

۱۲۴- کدام مورد در خصوص پلان معماری زیر درست است؟

- (۱) مربوط به دوره عبید (در تل شمشارا) و هزاره چهارم که در آن آثار قلعه و بنای دفاعی به دست آمد.
 (۲) مربوط به دوره اوروک قدیم (۳۹۰۰ ق.م) و در محوطه نینوا در لایه‌های تحتانی به دست آمده و شامل معبد و غیره است.
 (۳) مربوط به تل ارپاچیه که در ساختمان‌های عام‌المنفعه به دست آمد و نشان‌دهنده شکل‌گیری طبقات اجتماعی است.
 (۴) مربوط به تل السوان، دوره سامره جدید (۶۳۰۰ ق.م)، مهم‌ترین شاخصه آن ظهور جوامع گسترده است.
 ۱۲۵- آثار دوره پارینه‌سنگی جدید، از کدام لایه غار شانیدار به دست آمده و مربوط به چند هزار سال قبل است؟

- (۱) «ج» - ۲۶ تا ۳۴
 (۲) «الف» - ۲۶ تا ۳۴
 (۳) «ج» - ۴۵ تا ۶۵
 (۴) «د» - ۴۵ تا ۶۵

۱۲۶- ام دباغیه، مربوط به کدام تاریخ و دوره است و اقتصاد معیشتی آن چگونه بوده است؟

- (۱) ۶۵۰۰ تا ۵۶۰۰ ق.م - نوسنگی - کشاورزی و دامپروری
 (۲) ۶۰۰۰ تا ۵۶۰۰ ق.م - نوسنگی - شکار حیوانات وحشی
 (۳) ۷۰۰۰ تا ۶۵۰۰ ق.م - نوسنگی بی‌سفال - دامپروری
 (۴) ۵۵۰۰ تا ۵۲۰۰ ق.م - حلف - شکار حیوانات وحشی

۱۲۷- طبقات استقراری و دوره‌بندی جارمو، کدام است و سفال آن برای نخستین بار، از کدام طبقه شناسایی شده است؟

- (۱) I (نوسنگی باسفال) لایه ۱ تا ۵، II (نوسنگی بدون سفال) لایه ۶ تا ۱۶ - ۱
 (۲) I (نوسنگی بدون سفال) لایه ۶ تا ۱۶، II (نوسنگی باسفال) لایه ۱ تا ۵ - ۶
 (۳) II (نوسنگی بدون سفال) لایه ۱ تا ۸، I (نوسنگی باسفال) لایه ۹ تا ۱۶ - ۸
 (۴) I (نوسنگی بدون سفال) لایه ۱ تا ۵، II (نوسنگی باسفال) لایه ۶ تا ۱۶ - ۶

۱۲۸- کدام طبقه از ارپاچیه، چغابازار و تل حلف، به ترتیب، مربوط به فرهنگ حسونا است؟

- (۱) TT.۱۰ - طبقه ۱۱، لایه ۵
 (۲) TT.۹ - طبقه ۱۰، لایه تحتانی روی خاک بکر
 (۳) TT.۱۰ - طبقه ۱۵، لایه‌های تحتانی روی خاک بکر
 (۴) TT.۱۰، ۱۵ - لایه‌های تحتانی روی خاک بکر

۱۲۹- مشخصه‌های فرهنگ حلف کدام‌اند؟

- ۱) دوره مس و سنگ میانه - سفال ساده چرخ‌ساز - معماری با پلان ترکیبی - کشت دیم
- ۲) دوره نوستگی جدید - سفال منقوش چندرنگ - معماری تولوس - کشت دیم و دامپروری
- ۳) دوره نوستگی جدید - سفال منقوش تک‌رنگ چرخ‌ساز - معماری تولوس - کشت دیم و دامپروری
- ۴) دوره مس و سنگ قدیم - سفال منقوش چندرنگ - معماری با پلان مستطیل‌شکل - کشاورزی با روش آبیاری

۱۳۰- شاخصه‌های فرهنگ عبید کدام‌اند؟

- ۱) کشاورزی دیم - گسترش در مناطق شمالی بین‌النهرین - سفال منقوش چندرنگ - معماری مدور
- ۲) کشاورزی با شیوه آبیاری - نخستین استقرار در جنوب بین‌النهرین - شکل‌گیری معابد - سفال منقوش تک‌رنگ - معماری با پلان T شکل
- ۳) کشاورزی با شیوه آبیاری - نخستین استقرار در شمال بین‌النهرین - شکل‌گیری معابد - سفال منقوش چندرنگ - معماری با پلان T شکل
- ۴) کشاورزی با شیوه آبیاری - یکپارچگی فرهنگی در شمال و جنوب بین‌النهرین - آغاز شهرنشینی - سفال منقوش تک‌رنگ - معماری با پلان T شکل

۱۳۱- آثار فرهنگ حسونا در جنوب بین‌النهرین، در کدام محوطه‌ها شناسایی شده است؟

- ۱) تل‌الاولی و چغامامی
- ۲) تل‌الاولی و نینوا
- ۳) حسونا و نینوا
- ۴) حسونا و چغامامی

۱۳۲- اولین بار و تنها موردی که آثار نوع زاگرس در دشت بین‌النهرین شناسایی شده، سفال منقوش با نقش ..... است.

- ۱) بچه قورباغه تمرخان
- ۲) بچه قورباغه چغامامی
- ۳) هندسی چغامامی
- ۴) هندسی تمرخان

۱۳۳- سینی‌های موسوم به پوست‌کنی، برای اولین بار در کدام لایه از تسلسل سفالگری حسونا رواج یافتند؟

- ۱) II
- ۲) III
- ۳) V
- ۴) IV

۱۳۴- نشانه اوج پیشرفت و شکوفایی یکجانشینی شمال بین‌النهرین در دوره هولوسن دیرین، از مطالعه آثار کدام محوطه مشهود است؟

- ۱) درهال
- ۲) گردچای
- ۳) معلقات
- ۴) نمریک

۱۳۵- کهن‌ترین و قدیمی‌ترین سازه معماری شناسایی و معرفی شده بین‌النهرین، از کدام محوطه به‌دست آمده است؟

- ۱) زاوی‌شمی - شانیدر
- ۲) کریم‌شهر
- ۳) گردچای
- ۴) معلقات

۱۳۶- مطالعه استخوان‌های جانوران یافت‌شده از طبقه D شانیدر، نشان از شکار بیشتر کدام جانور دارد؟

- ۱) بز کوهی
- ۲) گراز
- ۳) گوسفند وحشی
- ۴) گوزن زرد و قرمز

۱۳۷- به ترتیب، وسعت شهر اوروک در هزاره چهارم پیش از میلاد، به چند هکتار می‌رسید و جمعیت آن در این دوره، چند هزار نفر تخمین زده شده است؟

- ۱) شش صد - شصت
- ۲) صد - ده تا بیست
- ۳) هزار و دویست - پنجاه تا صد
- ۴) دویست و پنجاه - بیست تا پنجاه

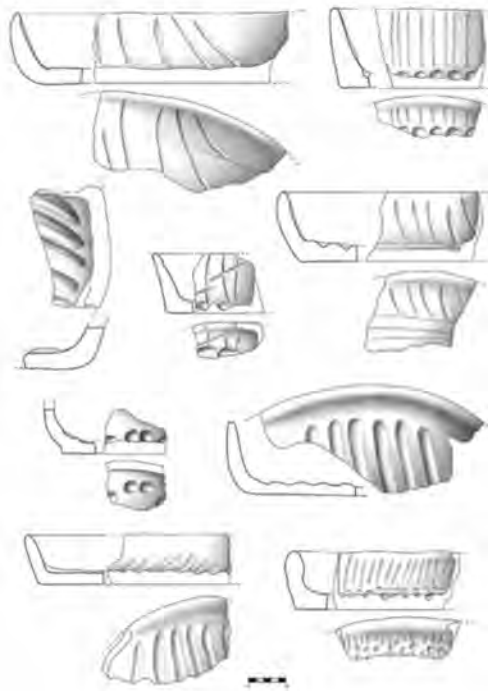
۱۳۸- مرحله آغازین استفاده از مهر در بین‌النهرین، از کدام دوره شروع شده است؟

- ۱) حلف
- ۲) حسونا
- ۳) سامرا
- ۴) عبید

۱۳۹- کدام محوطه باستانی، تنها سکونتگاه پارینه‌سنگی کهن است که تاکنون در محدوده بین‌النهرین کاوش شده است؟

- ۱) بابخال
- ۲) بردبالکا
- ۳) شانیدر
- ۴) هزار مرد

۱۴۰- تصاویر زیر مربوط به کدام دوره است و به چه نوع سفالی معروف است؟

(۱) نوسنگی - سینی پوست‌کنی

(۲) مس و سنگ - نوع J

(۳) نوسنگی - نوع J

(۴) مفرغ - خاکستری

